

Fra student til 60-års klubjubilæum (i år 72 år)

Ole Schøller Larsen blev student i 1950

Ole havde 60-års klubjubilæum i 2009

Ole Schøller Larsen - Jan Christensen
K-skak, eliteklasse 1991
Hvid trækker

Bent Kølvigs bog Tag Stilling opgave 204

Indholdsfortegnelse

Fra student til 60-års klubjubilæum (i år 72 år)	1
Indkaldelse til generalforsamling	3
Holdturneringen 2020 / 2021	3
Genåbning af FS	3
Kontingentbetaling for 2. kvartal - frivilligt.....	3
Artiklen som udeblev – i den lokale presse v/Kaare Vissing Andersen	4
Får skakspillet en renæssance på Frederiksberg!?	5
Magneten Magnus	5
Foredrag.....	6
Fire FS'ere	7
Ole Schøller Larsen.....	7
Peter Frahm	8
Dan H. Andersen	8
Asha Ramtel	9
Skakbutikken	9
Et ungdomsbillede af en legende.....	10
Skakopgaven ved Kaare Vissing Andersen.....	11
Løsning på opgaverne i FS Nyhedsbrev, januar 2021	11
Seks nye opgaver	13
Firlingen "rundt på gulvet" ved Kaare Vissing Andersen	14
Henning Møller (26. juni 1934 – 17. december 2020) in memoriam	15
Mesterspiller og klubmester	15
Forbundsmester.....	16
Spillestil	17
Henning Møller vinder! Ved/Kaare Vissing Andersen	17
Program frem til sommeren 2021	30
Løsning på forsideopgaven	30
Løsning på opgaverne i Firlingen "Rundt på gulvet" (ved Kaare Vissing Andersen).....	30
Redaktion	30

Indkaldelse til generalforsamling

Det er desværre 'lidt' svært at indkalde til årets generalforsamling, når vi ikke ved, hvornår vi faktisk må mødes igen. Så det mest realistiske er at generalforsamlingen først bliver holdt til efteråret.

Vidste du at:

- [Viktor Korchnoj](#) blev født i 23. marts [1931](#) i [Leningrad](#) (i dag Sankt Petersborg), [Sovjetunionen](#)

Holdturneringen 2020 / 2021

Som du ganske givet allerede ved, så bliver der ikke spillet holdkamp i indeværende sæson grundet Corona situationen.

Vidste du at:

- [Viktor](#) havde aner i [polsk](#) og [ukrainsk aristokrati](#)

Genåbning af FS

I disse Corona-tider er det naturligvis svært at spå om noget som helst i forbindelse med, hvornår FS kan genåbne, med onsdags hygge på programmet. De fleste er vel også ved at være lidt rustne udi skakkens mysterier, med undtagelse af, at du har holdt dine skakkundskaber ved lige online. Jeg gætter på, at det er første gang at så mange DSU-medlemmer har været så rustne.

Set i lyset af Corona-situationen, så har bestyrelsen valgt den lidt forsigtige tilgang, nemlig at vi først genåbner til august. Men hvis det skulle vise sig, at der kommer nye meldinger fra myndighederne omkring forsamlingsforbud, samt brugen af Corona Pas, så kan det være vi åbner med kort varsel. Men det virker desværre ikke realistisk i øjeblikket.

Vidste du at:

- [Viktors](#) mor var [koncertpianist](#), medens faren oprindeligt var lærer i russisk sprog og litteratur, men arbejdede som [køletekniker](#) på en slikfabrik

Kontingentbetaling for 2. kvartal - frivilligt

Som skrevet i januar nyhedsbrevet, så har bestyrelsen besluttet at tilbyde dig muligheden for at undlade at betale kontingent for 2. kvartal.

Vores kasserer Bjarke vil sende girokort ud for 2. kvartal, men det er helt frivilligt om du vil betale.

Artiklen som udeblev – i den lokale presse v/Kaare Vissing Andersen

Siden 1994 har jeg arbejdet som freelance journalist på lokale aviser i Brønshøj, Grøndal, Vanløse og/eller Frederiksberg. I den korte periode september-december 2013 var jeg ansat hos den sympatiske Michael Engelbrecht, der havde sin redaktion på Jacobys Allé 2 på Frederiksberg, en kommune han selv dækkede som redaktør & journalist.

Selv skrev jeg – med den dygtige Susanne Bundgaard som redaktør – i Lokalavisen Vanløse-Grøndal, dog med visse bidrag til Frederiksberg. Det var jeg ovenud glad for, men bekymret blev jeg, da hun efter kort tid blev afløst af Flemming Saugmann, som jeg havde jeg meget dårlige erfaringer med fra min tid på Berlingskes Mediecentret Frederiksberg, Dirch Passers Allé 27, hvor vi var kolleger fra januar 2012 til marts 2013 – en sjældent arrogant og intrigant fyr.

Og ganske rigtigt, da han tog over som redaktør på Vanløse Bladet hos Michael Engelbrecht, skete der pudsige ting med mine artikler: Hist og pist blev en artikel bragt uden mit navn som ophavsmand, i modsat fald bragt mere eller mindre massakreret, eller også blev den slet ikke bragt. Den sidstnævnte skæbne overgik den nedenstående artikel! Michael Engelbrecht begrundede udeladelsen med, at artiklen var for lang.

Det var på den ene side meget fair, men på den anden side ikke helt logisk, da jeg kunne konstatere, at der en gang imellem blev bragt artikler, der var lige så lange, i avisen. Og jeg gættede jo nok, hvem der havde påvirket Engelbrecht til ikke at bringe den!

For øvrigt fortalte Engelbrecht mig, at artiklen var sat op, men desværre fik jeg aldrig set den som sådan. Det kunne ellers have været rart endda at have fået den i avisens opsætning med de fem tilhørende farvefotos. Der var formentlig tale om en smuk tryksag i BT-format – velegnet som plakat i FS's lokaler. At artiklen ikke blev bragt, gjorde mig i øvrigt

så ærgerlig, at jeg ophørte på avisen kort efter nytår 2014.

Jeg synes imidlertid, at artiklen, selv i dag, har en vis betydning – i det mindste som erindrings- og stemningsbillede fra **Frederiksberg Skakforening om aftenen den 27. november 2013**, lige efter at Magnus Carlsen var blevet verdensmester i skak.

Og da Nyhedsbrevets redaktør Dennis Rose og jeg med kort varsel besluttede os for at udgive et aprilnummer, mente jeg, at tiden var inde til endelig at få offentliggjort den nu godt syv år gamle sag – idet det er mit håb, at læserne ikke vil opfatte den "kun som fyld". Man må endelig huske på artiklens ælde – eksempelvis skal der lægges otte år til den nævnte 81-årige Ole Schøller Larsens alder (han er født den 3. april 1932).

Ole Schøller Larsen, en dybt koncentreret kaffebrygger – med overskud til et smil!

Desværre er fotos af tre af de interviewede personer forsvundet af uransagelige grunde, hvorfor jeg har valgt at illustrere artiklen med de fire fotos, som tidens tand har ladet overleve: to af Ole Schøller Larsen og to af Dan H. Andersen.

God fornøjelse!

Får skakspillet en renæssance på Frederiksberg!?

Sport: Skakspillet drager atter mange mennesker med mageløs magnetisk kraft, efter at den kun 22-årige nordmand Magnus Carlsen vandt VM i november.

Af Kaare Vissing

Skakspillet har i Danmark de seneste år befundet sig i en vanskelig stilling, hvilket bedst ses af, at medlemstallet i Dansk Skak Union er raslet ned. En forklaring har været, at man med stormester Bent Larsens fald fra tinderne og død i 2010 ikke længere har haft den inspirerende kraft, som et halvt

Magneten Magnus

Ikke siden det amerikanske fænomen Bobby Fischer detroniserede russeren Boris Spassky i Island i 1972 har en VM-match i skak samlet så stor interesse kloden rundt, som da den bare 22 år gamle Magnus Carlsen udfordrede den indiske verdensmester Vishy Anand i dennes fødeby Chennai.

Takket være de seneste års fremskridt inden for kommunikation kunne man for første gang nogensinde følge en VM-match kloden rundt træk for træk direkte.

Og selv om de to kombattanter lige skulle føle hinanden på tænderne med nogle lidet ophidsende

århundrede forinden trak så mange til det tavlede bræt.

Hans arvinger som landets bedste, stormestrene Curt Hansen og Peter Heine Nielsen har ikke helt hans styrke og langtfra hans enorme udstråling og personlighed.

Der er dog andre forklaringer på nedturen – de mange nye computerspil og tidens manglende vilje til fordybelse – og indsigt i skakspillets fortryllende verden kræver tid og hårdt arbejde.

remiser, så blev fokus for alvor skærpet, da Magnus Carlsen vandt det 5., 6. og 9. parti for snart efter at sikre sig den samlede sejr på 6,5 – 3,5.

Magnus Carlsen er gennem mange år blevet kaldt skakspillets Mozart, dels for sit elegante angrebsspil, dels fordi han som vidunderbarn allerede blev stormester som 13-årig.

Med sin nye titel kan han nu også kalde sig spillets magnet! Først og fremmest er dette naturligvis tilfældet i Norge, hvor man har oplevet en sand begejstringsrus, men også i de andre nordiske lande, ja over hele verden.

Vidste du at:

- i en alder af 6 år, fik Viktor interesse for skak
- Viktor boede med sin far i Leningrad under [2. verdenskrig](#)
- Leningrad var under belejring i 900 dage, og under et [bombardement](#) døde hans far
- Viktor mistede også sin onkel, hans mormor, og hendes bror
- i [1942](#) blev Viktor hospitalsindlagt med [mangelsygdomme](#) (sygdom som følge af fejlernæring)

Foredrag

Mindre end en uge efter at Magnus Carlsen den 22. november sikrede sig VM-titlen, kunne man konstatere den magnetiske virkning i Frederiksberg Skakforening, hvis stærkeste spiller, **Dan H. Andersen**, allerede på den først følgende klubaften, **onsdag den 27. november**, holdt foredrag om det nyligt afholdte VM – med særligt fokus på den nye verdensmester og hans gevinst i det niende matchparti.

Når stillingen er fra VM's afgørende 9. matchparti Anand – Carlsen, og foredragsholderen er Dan H. Andersen – så lytter medlemmerne!

Foredraget blev en stor oplevelse for godt 25 medlemmer. Dan H. Andersen er en forrygende fortæller – med herlig mimik og gestus – hvad der især kom til udtryk under hans indledning.

Da han derefter viste det nævnte parti på klubbens demobræt, så man en anden side af ham – hans dybe indsigt i spillet og hans åbenhed over for forslag fra publikum – og dem kom der rigtigt mange gode af, så han blev ganske paf og vist fik en del med hjem til sine videre analyser af partiet.

Vidste du at:

- i [1943](#), kunne man genoptage fritidsaktiviteter og Viktor begyndte at spille skak i byens "[pionerpalads](#)"
- han begyndte også til klaver og drama, men det endte, som bekendt, med skak

Aftenens besøg i FS bød også på interviews med fire af foreningens personligheder, der hver især mente eller i hvert fald håbede, at Carlsens succes nu ville få flere til at melde sig ind i en skakklub.

Fire FS'ere

Ole Schøller Larsen

Frederiksberg Skakforening blev stiftet i 1920 og tæller i dag 60 medlemmer, som mødes hver onsdag aften i Pensionistklubben Stormly, Nordre Fasanvej 81.

Inden foredraget begynder, bliver der lige tid til en hyggesnak i køkkenet med klubbens levende legende, 81-årige **Ole Schøller Larsen**. I sin egenskab af kantinebestyrer er han i færd med at brygge kaffe og smøre ostemadder til sine klubkammerater. Han har været medlem af FS siden 1949.

Ni år senere deltog han i Landsholdsklassen som en af de ti stærkeste spillere i landet, og i mange år var han fast mand på 1. holdet, som i 1950'erne og -60'erne

vandt seks københavnsmeesterskaber samt siden tre danmarksmesterskaber.

Med sit solide sociale sindelag er det dog især som organisator, at Schøller Larsen har spillet en endda meget stor rolle. Utallige er de poster, han har bestridt – formand, kasserer og holdleder m.m. i FS samt formand for Dansk Skak Union 1966-76 – en organisatorisk guldalder for dansk skak – og altså kantinebestyrer i sin klub!

Thi for Ole gælder det også i detaljen, at "skakorganisation skal have som mål at sørge for, at de, der spiller skak, har det godt".

Schøller Larsen, en dybt koncentreret kaffebrygger – med overskud til et smil!

I 1954 mødte Schøller Larsen sin livsledsager, Annette, der siden skulle skænke ham fem børn. Hele familien har været involveret i FS – Annette en overgang som formand, børnene som skakspillere.

I dag spiller sønnerne Arne, Jørgen og Torben på 2. holdet med deres far – det kan man da kalde en familieskak med gevinst til følge!

På spørgsmålet om VM-matchen og dens betydning for dansk skak svarer den rutinerede organisator:

"Jeg fulgte selv interesseret med i første halvdel af matchen – indtil Magnus Carlsen reelt havde sikret sig sejren med sine gevinster i det 5. og 6. parti. Og jeg ved, at mange har fulgt begejstret med hele vejen. Jeg er dog ikke så sikker på, at matchen får nogen videre betydning på længere sigt for spillet her i landet."

Peter Frahm

Peter Frahm har været medlem af FS siden midten af 1960'erne. Han blev netop som ganske ung interesseret i skak, da den da 23-årige sovjetiske Michail Tal blev verdensmester i 1960 på sit dristige angrebsspil. Siden holdt Peter Frahm en pause fra turneringsskak for at hellige sig kommunalpolitik i Frederiksberg for SF.

For få år siden slog han politikerens Niels Helweg Petersen, der er en meget ivrig skakspiller.

Peter Frahm har frem mod kommunalvalget den 19. november arbejdet intenst for sin søster Pernille

Dan H. Andersen

Efter **Dan H. Andersen**'s foredrag er tiden inde til at få en snak med ham. Hvad der særligt tiltrækker ham ved FS, er klubbens mange vidt forskellige personligheder.

Han er selv en af de mest spændende. Han er som nævnt klubbens stærkeste spiller, f.eks. slog han i 2005 den danske stormester Curt Hansen i Politiken Cup – til trods for at det meste af hans tid går med som historiker at skrive særdeles vægtige og læseværdige bøger, f.eks. biografier om Tordenskjold

Frahm, som stillede op i Frederiksberg for SF og da også blev valgt ind.

Derfor har han kun nødtørftigt fulgt med i VM-matchen, men siger om dens betydning:

”Jeg tror godt, at Magnus Carlsens titel kan få betydning for dansk skak. Den får det i hvert fald i min familie, for min kones søster er gift med en nordmand og bor i Norge, og vi plejer at drille hinanden i al godmodighed – så lige nu er det nok den norske del af familien, der er ovenpå.”

og Marie Grubbe samt værker vendt mod en række myter og konspirationsteorier, som han gendriver med benhård kildekritik.

Om udfaldet af matchen i Chennai siger han:

”Det kommer til at betyde noget for verdens skak, at vi har fået en ung verdensmester fra Vesten. Det har allerede trukket sponsorpenge i USA og Norge. Og jeg forventer mere af, at skakspillet har fået et ungt idol.”

Dan H. Andersen viser afgangstiden i det 9. matchparti mellem Carlsen og Anand

Asha Ramtel

Endelig er tiden inde til en snak med **Asha Ramtel** – på engelsk – for hun kom til Danmark fra Nepal for bare fem år siden.

Den unge kvinde er gift med en stærk polsk skakspiller, og selv har hun været medlem af FS i fire år:

”Jeg er meget lykkelig over at spille skak. Jeg var ked af, at Anand tabte, men glad på Carlsens vegne over, at han vandt.

Jeg fulgte VM-partierne direkte på nettet. Det var spændende og har i hvert fald givet mig lyst til at spille mere skak”.

Skakbutikken

Frederiksberg har noget så unikt som en skakbutik. Den ligger på Hostrupvej og drives af **Henrik Andersen**, 54 år, der i sine unge år var en stærk skakspiller.

Som 14-15-årig blev han Fynsmester i skoleskak, og i 1975 vandt han Odense-mesterskabet for voksne. Han er selvsagt stadig en stærk skakspiller, men har dog droppet sine egne ambitioner ned, især for at undervise børn og unge i skak.

Eksempelvis underviser han 35 børn på Duevej Skole, ligesom han underviser hele fem hold i sin skakbutik i et projekt, han kalder ”Skak for sjov”.

Han er en af mange voksne, som har så stor glæde ved skak, at han må formidle spillets skønhed til nye generationer.

Om Magnus Carlsens betydning siger Henrik Andersen:

”Jeg har virkelig kunnet mærke en øget interesse for skak hos børn og unge. Forleden kom der tolv børn med forældre til skakundervisning. Og jeg får mange henvendelser efter Magnus Carlsens præstation. Adskillige børn helt ned til 7 år har kunnet følge med i VM-matchen!”

Og selv om en 7-årig næppe har kunnet forstå, hvad der skete på verdensmesterniveau, så kan mindre også gøre det. Skak evner at begejstre i alle sværhedsgrader. Og selv om spillet her i landet har befundet sig i en noget ugunstig stilling de senere år, så kunne det jo gå, som det gjorde for Magnus Carlsen i det 9. matchparti – hvor en tilsyneladende tabt stilling på et øjeblik blev forvandlet til en sejr!

Vidste du at:

- i "[pionerpaladset](#)" fik han undervisning af blandt andre [Abram Model](#), [Andrej Batujev](#) og [Vladimir Zak](#)
- Abram havde tidligere undervist [Mikhail Botvinnik](#), men var jævnfør Viktor bedre til at fortælle historier end faktisk undervisning
- Zak var soldat under krigen men vendte tilbage til skak undervisningen. Senere trænede han også verdensmesteren [Boris Spassky](#), samt [Gata Kamsky](#)

Et ungdomsbillede af en legende

Anfinn Niclasen har gået på jagt efter et ungdomsbillede af vores lokale klublegende Ole Shøller Larsen og har fundet frem til følgende billede fra Frederiksberg Gymnasium:

III B 1950

Mogens Knutson - Svend Vahlun - Kirsten Benggaard - Adjunkt Sv. A. Jensen -
Frederik Sass Nielsen
Else Dalsberg - Lektor Sarauw - Bente Possing - Mogens Gissel -
Birthe Mikkelsen - Hans Henrik Holm - Jørgen Rørbæk Hansen - Erik Mendes
Lizzie Wadtland - Søren Enguold - Agnes Beyer - Lars Pedersen - AnneLise Uldahl -
Adjunkt fru Bjernum - Anne Birthe Poulsen - Ole Schøller Larsen - Esther Fussing

Jeg har forstørret to af billederne, det ene er Ole Shøller Larsen, som du kan se på forsiden.

Til højre har vi Mogens Knutson, som i en årrække var kasserer for FS.

Før han gik på pension havde jeg fornøjelsen af at arbejde sammen med ham i ny og næ, da han var chef for IT sikkerhed i Den Danske Bank.

Skakopgaven ved Kaare Vissing Andersen

Løsning på opgaverne i FS Nyhedsbrev, januar 2021

Nr. 31 John Tornerup, Thema Danicum, juli 1987

Mat i 2 træk

C+ 9+9

Løsning: 1. Te1! Truer 2. Le5#. **1... Tf4 2. Lf2#.** **1... Lf4 2. Te4#.** De to her viste varianter udgør til sammen temaet *Grimshaw*, der defineres som en selvspærring på samme felt (her f4) uden foregående offer på feltet – i så fald havde der været tale om temaet *Nowotny*. Både 1... Tf4 og 1... Lf4 spærrer for Lg3's adgang til e5, men hvid kan da sætte mat på anden vis, idet sort med 1... Tf4 spærrer for Lh6's gardering af feltet e3, og 1... Lf4 spærrer for Th4's gardering af feltet e4.

I de to næste varianter ser vi sort hindre truslen ved at spærre for Te1's gardering af e5 ved at placere en officer på e-linjen, hvorefter hvid dog kan sætte mat på anden vis. **1... Te4 2. Txe4#.** **1... Le3 2. dxe3#.** I de sidste tre varianter ser vi sort dække feltet e5 (det gjorde 1... Te4 i øvrigt også), men også i disse sætter hvid mat på anden vis. **1... Sxc4** (selvblokade på c4, så hvids Sa4 fritages fra denne pligt) **2. Sb3#.** **1... Sd7** (spærrer for Le8's dækning af c3) **2. Sec6#** (men ikke 2. Sac6? Kxc4!). **1... Dxf5 2. Sxf5#.**

Nr. 32 John Tornerup, Skakbladet, august 1987

Mat i 2 træk

C+ 5+7

Løsning: 1. De6! Truer 2. Td4#. **1... Dxd3 2. Dxc4#** (udnytter selvblokada på d3). **1... De3+ 2. Txe3#** (krydsskak). **1... Kxd3 2. Dc4#** (kongen i saksen, hvis blade er Dc4 & Lg5). **1... Sf3 2. Te3#** (udnytter selvspærring af Dh3's vej til e3). **1... Sf5 2. Dd5#** (udnytter selvblokada på f5).

Nr. 33 John Tornerup, Skakbladet, juli 1989

Mat i 2 træk

C+ 9+6

Løsning: 1. Te4! Det dobbelte tårnoffer på en noget anden måde, end det kendes fra partiskak! Truslen 2. Tcx4# kan kun pareres ved at slå et af tårnene. Slår kongen, udnytter hvid den opståede *selvbinding*. **1... Kxc4 2. Sxe3#.** **1... Kxe4 2. Sxc3#.** Slår en af de andre officerer, udnytter hvid den opståede *selvblokade*.

1... Lxe4 2. Lf7#. **1... Txc4 2. Te5#.** Denne opgave bragte jeg i min nekrolog over John Tornerup i Skakbladet 2005, nr. 2, for at illustrere, hvilket kombinatorisk talent dansk skak havde mistet. Hvis man som skakspiller ikke kan fascineres over dens krystalklare harmoni, lades alt håb ude.

Nr. 34 John Tornerups selvbiografi "Skakroser med torne", Vissings Forlag, 1990

Mat i 2 træk

C+ 7+7

Løsning: 1. Df3! Et dobbelt officersoffer, idet dronningen opgiver dækningen af tårnet og bringer sig selv i slag. Der truer 2. Dc3#. Slag på d4 udgør de tre hovedvarianter. **1... Sxd4** (åbner 3. række for dronningen) **1... Da3#.** **1... Lxd4** (åbner f-linjen for dronningen, hvilket vel giver den mest overraskende mat) **2. Df8#.** I disse to varianter ser vi *selvblokade* på d4. I den næste variant ser vi kongen udsætte sig selv for saksen, hvis blade er De3 & Le6. **1... Kxd4 2. De3#.** I de sidste to varianter ser vi sort opgive dækningen af Sb3. **1... Lxf3 2. Sxb3#.** **1... Le2 2. Sxb3#** (ikke 2. Dc3+? Lc4).

I slutningen af 1980'erne havde John Tornerup et manuskript klar om sin skakkarriere – krydret med hans bedste partier og kombinationer samt 15 af hans smukkeste opgaver fra en godt 50 år lang karriere. Som rosinen i pølseenden bragte han som opgave nr. 16 en originalopgave – netop den her viste.

Efter at have været sparsom med indlevering af opgaver til Skakbladet serverede John Tornerup i år

2000 hele tre af slagsen i juli-nummeret. Vi skal her se løsningen på de to første.

Nr. 35 John Tornerup, Skakbladet, juli 2000

Mat i 2 træk

C+ 9+6

Løsning: 1. De2! Træktvang! **1... f3 2. Dh2#** (udnytter linjeåbning). **1... Kxd6 2. e5#.** **1... cxd6 2. Db2#** (selvblokade på d6). **1... Txf6 2. Td5#** (selvblokade på f6). På andre sorte tårntræk sætter springeren mat på f7.

Nr. 36 John Tornerup, Skakbladet, juli 2000

Mat i 2 træk

C+ 9+8

Løsning: 1. Th5! Truer 2. Td4#. Opgaven rummer hele to *Grimshaws*. Med **1... Tf5 2. e4#** og **1... Lf5 2. Sf6#** skiftes sorts Tf3 og Lg6 til at spærre for hinanden på f5. Og med **1... Tb6 2. Sc7#** og **1... Lb6 2. Lc6#** skiftes Ta6 og La5 til at spærre for hinanden på b6. Dette er opgavens *tematiske varianter*. Dertil kommer **1... Tf4 2. Sxf4#.** **1... Lc3 2. Sc7#.** **1... Tc6+ 2. Lxc6#** (krydsskak). Og **1... Lxh5 2. e4#.**

Seks nye opgaver

Nr. 37 John Tornerup, Skakbladet, juli 2000

Mat i 2 træk

C+ 13+9

Nr. 40 John Tornerup, Arbejder-Skak, 1938, nr. 2

Mat i 2 træk

C+ 11+9

Nr. 38 John Tornerup, Skakbladet, nov. 2002

Mat i 2 træk

C+ 7+6

Nr. 41 John Tornerup, Arbejder-Skak, 1938, nr. 5

Mat i 2 træk

C+ 8+7

Nr. 39 John Tornerup, Arbejder-Skak., 1937, nr. 12
(Debut)

Mat i 2 træk

C+ 8+5

Nr. 42 John Tornerup, Arbejder-Skak, 1938, nr. 11

Mat i 2 træk

C+ 9+8

Firlingen "rundt på gulvet" ved Kaare Vissing Andersen

Inden for problemkomposition har det i mange år været populært at kreere *tvillinger*, det vil sige to opgaver, der ligner hinanden til forveksling, idet *én og kun én forskel* adskiller dem. Det kan være en enkelt brik anderledes placering, tilføjelse af en brik, spejlvending af hele stillingen etcetera. Efter et tilsvarende princip kan man skabe trillinger og firlinger med mere. Kun fantasien – og komponistens dygtighed – sætter grænsen.

I Dansk Skakproblem Klubs kvartalsblad bragte jeg i 2020 en firling, hvor man fra den første opgave A kom til B ved at dreje diagrammet (brættet) 90 grader "med uret", fra B til C ved at dreje det yderligere 90 grader, og endelig fra C til D ved at dreje det 90 grader endnu en gang. Det kræver ikke megen viden om geometri at regne ud, at hvis man drejer D 90 grader i samme retning, så er man tilbage til A. Pointen i en sådan opgave er naturligvis, at bønderne går i forskellige retninger i de fire opgaver, hvorfor løsningerne bliver forskellige. Af hensyn til overskueligheden har samtlige opgaver dog feltet a1 i det nederste venstre felt i diagrammet.

Løsningerne på de fire opgaver ses sidst i Nyhedsbrevet.

Opgave A Kaare Vissing Andersen

Problemskak nr. 49 (2020, 1. kvartal)

Mat i 2 træk

C+ 8+8

Opgave B Kaare Vissing Andersen

Problemskak nr. 49 (2020, 1. kvartal)

Mat i 2 træk

C+ 8+8

Opgave C Kaare Vissing Andersen

Problemskak nr. 49 (2020, 1. kvartal)

Mat i 2 træk

C+ 8+8

Opgave D Kaare Vissing Andersen

Problemskak nr. 49 (2020, 1. Kvartal)

Mat i 2 træk

C+ 8+8

Henning Møller (26. juni 1934 – 17. december 2020) in memoriam

Årets første nummer af Skakbladet bragte i marts et meget trist budskab: Henning Møller var død lige før jul som følge af covid-19. Dermed var et usædvanligt skaktalent, engang medlem af Frederiksberg Skakforening, gået bort.

Som han ofte gjorde sine modstandere forvirrede med sit eminente angrebsspil, gjorde han det også med sit navn, for oprindeligt var hans efternavn Jensen, men det skiftede han ud med Møller i 1960/61.

Henning Jensen meldte sig ind i Hasle Arbejder Skakklub i 1953, hvor han næppe var nogen nybegynder – i hvert fald vandt han allerede i 1954 B-klassen i Bornholmsmesterskabet, hvor solskinsøens legendariske slagter- og skakmester Oskar Nielsen (1922-99) vandt et af sine 27 bornholmsmesterskaber, mens den mindre kendte Erik Jensen vandt A-klassen.

Det er, så vidt jeg har kunnet se, den eneste gang, Henning Jensen (Møller) omtales i det 136 sider

store hæfte "Lektor og barbér. Doktor og slagter. Konge og bonde. Rønne Skakforening i 100 år – 1901-2001". Det var helt sikkert blevet til langt mere, hvis han ikke var flyttet til Herlev som ganske ung.

Vidste du at:

- Viktor i [1945](#) nåede han kategori 1 spiller i sit første juniormesterskab for Sovjetunionen

Mesterspiller og klubmester

I 1956/57 blev den da 22-årige bornholmer medlem af Brønshøj Arbejder Skakklub (siden 1967 kaldet Brønshøj Skakforening). Han var allerede da en habil 1. classespiller, som i foråret 1957 vandt sin nye klubs Pokalturnering.

Men det skulle hurtigt blive til meget mere: Allerede i sin debut i mesterklassen 1957/58 vandt han ret sikkert klubmesterskabet med 8 point af 11 mulige, og året efter vandt han det suverænt med 10½ af 11. Derefter stiledede han lidt højere og vandt

Brønshøjmesterskabet fire år i træk (1959-62), to gange som Jensen og to gange som Møller.

Det er i stort set samme periode, nærmere bestemt i 1962-63, at man kan læse om ham i Frederiksberg Skakforenings arkiv – jeg har fundet to steder i forhandlingsprotokollen:

Som en af klubbens tre præmietagere ved DSU's påskestævne i København 1962 (referatet af generalforsamlingen den 29. maj samme år):

- Mesterklassen, gruppe B: Bjørn Brinck-Claussen, nr. 3 med 5 point af 7
- 1. klasse, gruppe E: Henning Møller, nr. 1 med 6 point af 7
- Juniorklassen, mestergruppen: Benny Børgesen, nr. 2 med 5 point af 7.

Alle tre meget store skaktalenter! I Skakbladet, maj 1962, kan man se:

- 1) at den da kun 20 år gamle Brinck-Claussen havde vundet sin klasse og var blevet landsholdsspiller, hvis han ikke havde tabt i sidste runde til den rutinerede Th. Haahr.
- 2) at Henning Møller for sin suveræne indsats ikke bare vandt 1. præmien og Københavns Handelsstands Skakklubs ærespræmie, men nok så vigtigt titlen **dansk mesterspiller**.
- 3) at Benny Børgesen kun blev overgået af en vis Jørn Sloth, men kom foran senere så berømte folk som Bent Sørensen og Henrik Sørensen!

Det andet sted, Henning nævnes i forhandlingsprotokollen, er i referatet af et bestyrelsesmøde i december 1963, men nu under sit gamle navn Henning Jensen!? Forvirringen er total!

Der er med al sandsynlighed tale om noget så fornemt som **klubmesterskabet 1961/62**, idet der om den forgangne vinters turnering blot står:

Mesterklasse:

- Nr. 1: Henning Jensen.
- Nr. 2: Benny Børgesen.

Jeg går her ud fra, at FS ikke har haft noget andet medlem med det navn og den styrke. I det lakoniske referat angives det ikke, hvad de to nævnte har scoret af point, og der gives ingen forklaring på, hvorfor 2. klasse nævnes, men ikke 1. klasse!?

Dertil skal retfærdigvis siges, at den også dengang meget stærke klubs bedste spillere næppe har deltaget.

Vidste du at:

- Viktor i [1946](#) fik han 5 point ud af 15 mulige i juniormesterskabet. Senere [VM Tigran Petrosian](#) vandt med 14 point

Forbundsmester

Henning Møller (Jensen) var ved entréen til 60'erne en forrygende flittig turneringsspiller – som vi har set både medlem i Dansk Arbejder Skak Forbund (Brønshøj) og Dansk Skak Union (FS).

Han deltog således i begge de nævntes K-skakturneringer! Især triumferede han inden for det dengang meget stærke Dansk Arbejder Skak Forbund, hvis 31. K-turnering (1962/63) han vandt, og hvis mesterskab i nærskak han vandt i 1964.

I midten af 1960'erne flyttede han til Ry og var derefter i mange år Skanderborg Skakklubs stærkeste spiller – i 2005 vandt han sit sidste af utallige klubmesterskaber.

Henning Møller som 29 årig i 1963

Spillestil

Henning Møller havde et særligt blik for velfunderede angreb afsluttet med en skøn kombination. Kort efter min indmeldelse som 13-årig i Brønshøj A.S. i november 1961 og nogle år frem, blev det min største fornøjelse – når jeg modtog et nyt nummer af Arbejder-Skak – at gennemspille hans smukke gevinstpartier. Da jeg siden så tilbage på den tid, stod han for mig som **min ungdoms Morphy!**

I 1970 udgav jeg ”Brønshøj Skakforenings Mesterskabsturneringer”, hvortil jeg havde modtaget et venligt brev fra ham til brug for det portræt, jeg skulle tegne af ham.

Siden mødte jeg ham i ny og næ, men desværre kom vi aldrig til at spille mod hinanden, hvilket skyldes min i dag fortrudte beskedne turneringsaktivitet. Vi deltog begge i Veteranklassen i påsken 2004 i Køge, men altså uden at møde hinanden over brættet.

Da han vandt sit tredje Brønshøjmesterskab i 1961, fik han den udsatte vandrepokal til ejendom – og året efter fik han sit navn på som den første i den nye pokal.

I 1970 var jeg så heldig at vinde denne til ejendom – og den er i dag et kært minde, ikke for sin sølvværdi, men for især to af de navne, der er indgraveret:

- 1962: Henning Møller
- 1964: Bjørn Brinck-Claussen (nordisk mester i 1963 og siden danmarksmester tre gange)

– og ikke kun for deres meritter på skakbrættet, men også for deres gode lune og kammeratskab.

Æret være Henning Møllers minde

Kaare Vissing Andersen

Vidste du at:

- Viktor i [1947](#) vandt det Sovjetiske juniormesterskab med 11,5 af 15 mulige
- i [1948](#) endte han på en delt første plads med [Nei](#), men han havde tabt det indbyrdes parti

Henning Møller vinder! Ved/Kaare Vissing Andersen

Parti nr. 1

Allerede i sin debut i Brønshøj Arbejder Skakklubs vinterturnering 1957/58 vandt Henning Møller klubmesterskabet. Især gjorde han kort proces mod dem, der siden havnede nederst i tabellen, blandt andet mod min far, *Erling Vissing Andersen*, der blev nr. 10-11 af 12 med 4 point af 11.

Min far var blevet helt blind som ung og var suverænt den stærkeste spiller i Blindes Skakklub – fra denne blev stiftet i 1947 og frem til hans død i 1959. Eksempelvis vandt han adskillige klubmesterskaber samt KM for blinde tre år i træk

(1950-52) og dermed vandrepokalen til ejendom uden andre navne på end hans eget.

Han måtte søge til en klub med seende for at få modstand, og det skete i Brønshøj A.S., hvor han så til gengæld også fik det! Det blev til fire sæsoner i mesterklassen fra 1953/54 til 1957/58. Hans bedste resultat er mig bekendt en 4. plads i Brønshøjmesterskabet 1955.

Mod en spiller af Henning Jensens (Møllers) kaliber var han dog chanceløs. Her et parti fra den nævnte bog fra 1970.

Siciliansk

Brønshøj Arbejdet Skakklubs Vinterturnering, mesterklassen, 7/11-1957

Hvid: *Henning Jensen (Møller)*Sort: *Erling Vissing Andersen***1: e4, c5 2: Sf3, Sc6, 3: d4, cxd4, 4: Sxd4, d6**

Tillader, at hvid med c2-c4 kan gennemføre den frygtede Maroczy-opbygning. Bedre var det derfor med 4... Sf6 straks at sætte e4 under tryk og dermed fremkalde 5. Sc3.

5: c4!, Sf6, 6: Sc3, g6, 7: Le2, Lg7, 8: Le3, Ld7, 9: 0-0, 0-0, 10: Kh1, Sxd4, 11: Lxd4, Lc6, 12: Dd3!?

Dækker bonden på e4 og bringer tårnene i forbindelse med hinanden.

12: ..., Dc7, 13: Tac1!? Udsætter den sorte dronning for en maskeret trussel. På en potentielt åben linje er det som hovedregel en fordel at have et tårn over for en dronning.**13: ..., Tac8** Sort er også klar over, at slaget kan komme til at blive udkæmpet på c-linjen.**14: f4, b6**, Overdækker feltet c5 og vanskeliggør derfor et c4-c5 og giver dronningen et retrætefelt på b7. Men samtidigt svækkes feltet c6.**15: Lf3, Tfd8** Sort vil åbenbart også have et tårn stående over for modstanderens dronning på en potentielt åben linje.**16: Le3!** Dækker snedigt c1, så sort ved en åbning af c-linjen ikke får mulighed for at vinde to tårne for sin dronning.**16: ..., Sd7?** Partiets afgørende fejl! Ved at placere springeren på d7 spærrer den for dronningens dækning af bonden på e7.*Stillingen efter sorts 16. træk***17: Sd5!** Fremtvinger med dobbelttruslen Sxc7 & Sxe7 brutalt en åbning af c-linjen, ligesom sort må af med løberparret.**17: ..., Lxd5, 18: cxd5, Db8**, Den truede dronning har ikke meget plads i sit lille hummer i hjørnet af bygningen.**19: Db5!?, Sc5, 20: b4, Sb7, 21: Tc6!** Den klassiske placering af et tårn på en åben linje: så langt fremme på et støttepunkt som muligt. Sort kan ikke bytte på c6, da det vil koste springeren.**21: ..., Tf8**, Giver springeren et flugtfelt på d8.**22: Tfc1**, Hvids tunge officerer lever til fulde op til deres fælles navn – Db5, Tc1 og Tc6 lægger et tungt pres på sorts kongefløj.**22: ..., Da8, 23: Dc4**, Aljechin-kanonen!?

23: ..., Txc6, 24: dxc6, Bondedrengen er med stor succes vendt tilbage til sin hjemstavn: c-linjen.

24: ..., Sd8, 25: c7 opgivet.

1 – 0.

Vidste du at:

- i [1952](#) overraskende kvalificerede for første gang til [Sovjetmesterskabet](#). Her fik han en flot 6. plads
- Viktor havde til turneringen ændret sit åbningsspil og droppet [e4](#) - til fordel for [c4](#) og [d4](#)
- Viktor havde også lært at han var stærkere end de fleste i slutspillet
- hans svaghed var midtspillet
- i [1953/54](#) havde han igen kvalificeret sig til semifinalen og endte på en delt 2. plads efter [Yuri Averbakh](#)

Parti nr. 2

Som medlem af FS vandt Henning Møller i påsken 1962 ved DM i København 1. klasse, gruppe E, med 6 point af 7, og han blev dermed *dansk mesterspiller*.

Han og fire andre, som erhvervede titlen, indsendte hver et parti fra turneringen til Skakbladet, september 1962, som bragte dem uden noter. Det vil jeg efter bedste evne søge at råde bod på her.

Henning Møllers modstander er en interessant personlighed, nemlig musikeren *Edmund Sjøgren*,

hvis hjem i Bryrup var et helt lille centrum, ikke bare for musik, men også for skak.

Han er far til den berømte violinist Kim Sjøgren, som selv blev en habil skakspiller, og ligesom fodboldspilleren Klaus Berggreen i december 2003 var blandt de 25 udmærkede skakspillere, som Garry Kasparov spillede simultan mod i Lyngby Storcenter.

Edmund Sjøgrens nederlag til Henning Møller betød, at han "kun" blev nr. 2, men dog med 5½ point af 7, så han også blev dansk mesterspiller.

Spansk

DM i København i påsken 1962, 1. klasse, gruppe E

Hvid: *Henning Møller, FS*

Sort: *Edmund Sjøgren, Bryrup*

1: e4, e5, 2: Sf3, Sc6, 3: Lb5, a6, 4: La4, Sf6, 5: 0-0, b5, 6: Lb3, Le7, 7: Te1, d6, 8: c3 En grundstilling i Spansk, hvor de to mest almindelige svar er 8... 0-0 og 8... Sa5 (Tschigorins Forsvar). Sjøgren søger en anden vej.

8: ..., Lg4 Den sovjetiske stormester Aleksei Suetin kritiserer i *Moderne Eröffnungstheorie*, bd. 1, denne binding af Sf3 for at ske "lidt for tidligt".

9: d3! Suetin: "Så længe sort ikke har rokeret, behøver hvid ikke at skynde sig med fremstødet h2-h3." Efter 9. h3 kom sort til et godt modspil på kongefløjen efter 9... Lh5 10. d3 Dd7 11. a4 Tb8 12. axb5 axb5 13. Sbd2 g5! i partiet Tringow – Nei, Sofia 1969.

9: ..., 0-0 I partiet O'Kelly – van Scheltinga, Beverwijk 1963 skete 9... Sa5 10. Lc2 c5 (eller 10... h6 11. Sbd2 Sh7 12. b4 Sc6 13. a4! hvormed hvid bemægtigede sig initiativet i partiet Weinstein – Lombardy, USA 1961) 11. Sbd2 0-0 12. h3! Lh5 13. Sf1 Sd7 14. g4 Lg6 15. Sg3 med en vanskelig stilling for sort, da hans løber på g6 var sat delvist uden for spillet.

10: Sbd2, Sa5, 11: Lc2, c5, 12: Sf1, Sc6, 13: h3, Ld7 Sjøgren vælger et alternativ til den retræte, Lg4-h5, som van Scheltinga fik vanskeligheder med.

14: Se3, Dc8, 15: Kh2 Sker dette mon bare for at imødegå det på en gang chancerige og risikable offer Ld7xh3!? – ?

15: ..., Tb8 16: Tg1!?

Dermed er svaret på det sidst stillede spørgsmål et klart "Nej!" Med sin sans for de åbne linjers kraft sætter Henning Møller nu fut i fejemøget.

16: ..., h6?! Giver Sf6 retrætefeltet h7, men bonden på h6 giver hvid en bedre mulighed for at slå hul på sorts kongestilling. At hvid med det følgende fremstød slår hul på sin egen betyder mindre, da han har stillet sig først klar til angreb ad g-linjen.

17: g4!?, Sh7, 18: Sf5, Kh8, 19: Le3, Dc7, 20: Dd2, Lxf5, 21: gxf5, Lf6, 22: Lb3! "Den spanske løber" har ringe muligheder på diagonalen b1-h7, der er plastret til med hele tre hvide bønder. Ved sit lille step til venstre foretager den et diagonalskifte til a2-g8 med et godt støttepunkt på d5 og et tryk på f7.

22: ..., De7, 23: Ld5, Sa7

Med hensyn til terræn står hvid overlegent – især sorts tre lette officerer indtager ynkeligt passive positioner. Derfor finder hvid nu tiden inde til at åbne stillingen, så hans løberpar kommer bedre til sin ret. Sort går med på spøgen, idet den kommende afbytning åbner linjer for både hans dronning og løber.

24: a4!, b4, 25: d4!, bxc3, 26: bxc3, cxd4, 27: cxd4, exd4, 28: Sxd4, Sg5 Den staldkåde hest trykker med sit spring allerede på e4 og f3.

29: Dd3, Tb4!?

Indledningen på et interessant angreb med begge tårne på den åbne b-linje og på tværs af denne videre ad både 3. og 4. række. Der truer allerede 30... Lxd4 31. Lxd4 Txd4 32. Dxd4? Sf3+ med dronningevinst. Hvid har dog paraderne i orden og kommer til at trække det længste strå.

30: Kg2 Hvids kongetræk Kg1-h2-g2 synes latterlige, men med en omskrivning af en berømt Jens Otto Krag-sentens lever de begavet op til, at man har en strategi, til en anden er påkrævet.

30: ..., Te8, 31: Tab1!, Teb8, Så havde det været bedre med straks 30... Tfb8. Bemærk, at 31... Txb1 32. Txb1 Sxe4? strandeder på 33. Tb7! med dobbelttruslen Txa7 & Txe7.

32: f4!, Tb2+, 33: Kg3, Lxd4, 34: Lxd4, Sxe4+?!

Trækker hvids løber på d5 væk fra dækningen af b3, men er reelt et udtryk for desperation.

35: Lxe4, T8b3, 36: Txb2!, Txd3+, 37: Lxd3, Sc6 De to tårne opvejer til fulde dronningen, især fordi denne ikke kan komme til angreb ad e-linjen. Og da de to aktive løbere naturligvis er stærkere end den passive springer, står hvid til klar gevinst. Sort aktiverer meget naturligt springeren, endda med trussel på Ld4, men det ignorerer hvid mere end en gang.

Stillingen efter sorts 37. træk

38: f6!, gxf6, 39: Kh2! Atter et finurligt kongetræk – denne gang med dræbende virkning.

39: ..., De6, 40: Tbg2, Se7, 41: Te1! Med dette magnetoffer trækker hvid den sorte dronning væk fra dækningen af f6.

41: ... opgivet. 41... Dxe1 straffes jo med 42. Lxf6#.

1 – 0.

Parti nr. 3

Bladet Arbejder-Skak, der udkom i 1931-70, blev på nær det første år udgivet af Dansk Arbejder Skak Forbund (1932-70).

Det udgør en guldgrube af skakpartier med især landets næstbedste spillere – dem lige under landsholdsklassen. FS'erne John Tornerup, Benny Børgensen og Henning Møller, der også var medlemmer af DASF, er begge rigt repræsenteret. Henning Møller var det især i første halvdel af

1960'erne, hvor han vandt sine to forbundsmesterskaber. Vi skal først se, hvor hurtigt og hårdt han kunne slå til i et korrespondanceparti, hvor modstanderen ellers har god tid til at overveje sine træk.

Jeg har "sakset" partiet fra Arbejder-Skak, april 1963, hvor det blev bragt med "noter efter Henning Møller", som jeg 100% gengiver her, så man også får et indtryk af denne side af hans virke.

Spansk (Siesta-varianten)

Spillet i Dansk Arbejder Skak Forbunds 31. K-turnering (1962/63), Eliteklassen.

Hvid: *Henning Møller, Herlev*

Sort: *Poul Rindom, København*

1: e4, e5, 2: Sf3, Sc6, 3: Lb5, a6, 4: La4, d6, 5: c3, f5

Den skarpe Siesta-variant. Ifølge teoretikerne får Hvid ved korrekt spil (der altid er så svært at præcisere) de bedste chancer, men over teoretikerne står praktikerne!

6: exf5, Lxf5, 7: d4, e4, 8: Sg5, b5, 9: Lb3, d5, 10: f3, Sf6 I partiet K. Skjöld – P. Keres, Stockholm 1960, skete (dog uden 8... b5 9. Lb3) 9... e3 10. f4 Ld6 11. 0-0 Lxf4 12. Sh3! med bedst spil for Hvid, der vandt partiet. Hvis her 10... e3 11. f4 h6 12. Sf3, og Hvid har det bedste spil. Sorts bedste chance

var vel varianten 10... e3 11. f4 Sf6 12. 0-0 Ld6 13. Lxe3 0-0 osv.

11: fxe4, Sxe4, 12: 0-0, Dd7 Men ikke 12... Sxg5 for 13. Txf5 med dobbelttrussel på d5 og g5.

13: a4, Sa7 Et svagt træk. På 13... b4 svarer Hvid stærkt 14. a5, men 13... Tb8 kunne forsøges.

14: Df3, g6, 15: g4!, Sxg5 Sort kan ikke slå på g4 på grund af Hvids stærke svar 16. Df7+! osv.

16: Lxg5, Le4, 17: Te1, Le7

Stillingen efter sorts 17. træk

18: Txe4!, dxe4, 19: Dxe4, Tb8; 20: Sd2, Kd8 Heller ikke 20... Tb6 21. Te1 Sc8 22. Sf3 kan redde Sort. Hvid truer dominerende med Sf3-e5.

21: Sf3, Lxg5, 22: Sxg5, Te8, 23: Le6, b4 Efter f.eks. 23... Tb6 24. Lxd7 Txe4 25. Sxe4 Kxd7 26. Sc5+, og Hvid har et klart vundet slutspil.

24: Sf7+ opgivet.

Den sorte dronning går tabt. F.eks. 24... Dxf7 25. Dd5+ osv.

1 – 0.

Vidste du at:

- efter succes i [Sovjetmesterskabet](#) i [1953/54](#) var belønningen, at han deltog i sin første internationale turnering i [Bukarest](#), [Rumænien](#) i [1954](#)
- denne turnering vandt han med 13 point af 15 mulige
- senere i [1954](#) blev han tildelt titlen [International Mester \(IM\)](#) af [FIDE](#)
- i [1955](#) kvalificerede sig igen til [Sovjetmesterskabet](#), som også fungerede som [zoneturnering](#) til [VM](#) i [1957](#)
- desværre oplevede han en skakmæssig krise og fik blot 1 sejr, 10 remis og 8 tab

Parti nr. 4

Som vi har set blev Henning Møller ”dansk mesterspiller”, da han vandt sin 1. klasse i DSU’s påskestævne i 1962. De næste to år deltog han dog i DASF’s påskestævne – i mesterklassen hvor man kæmpede om forbundsmesterskabet.

Dette blev efter en omkamp mod Poul G. Jensen sidst i maj vundet af Alfred Christensen. Debutanten Henning Møller havnede lige uden for præmierækken på en beskeden 5-7. plads med 4 point af 7. Men – man fristes til at sige ”naturligvis”

– spillede han et par smukke partier, hvoraf det følgende vandt turneringens 1. skønhedspræmie. Nævnte *Alfred Christensen*, som er en af Danmarks flittigste skakskribenter gennem tiderne, har sat noter i Arbejder-Skak til både dette og de to sidste partier i nærværende lille samling.

Hans arbejde har jeg gjort flittigt brug af i kommenteringen, idet jeg har tilladt mig at forkorte og redigere hans noter samt *i kursiv* tilføje mine egne idéer.

Kongeindisk

DASF's påskestævne i Skive 1963, 12. april, mesterklassen (forbundsmesterskabet)

Hvid: Rich. Andersen, Fredericia A. S.

Sort: Henning Møller, Brønshøj A. S.

1: d4, Sf6, 2: c4, g6, 3: Sc3, Lg7, 4: e4, d6, 5: Le2, 0-0, 6: Sf3, e5, 7: d5, Sbd7, 8: 0-0, Sc5, 9: Dc2, a5

En gammel velkendt normalstilling i Kongeindisk. Bonden på a5 sikrer en tid springerstillingen. Hvid må forberede b4 og Sort f5. Hvem kommer først?

10: Le3, Se8 Ikke 10... Sg4, da Hvid så slår på c5, og Sg4 "svæver". Nu er der intet ved at slå på c5, da Sort så får det ideelle felt d6 til sin springer.

11: Sd2, f5, 12: f3, f4, 13: Lf2, g5 Sorts plan er klar: Storm på kongefløj. Nu bliver der kapløb mellem fløjene!

14: a3, h5 KVA: Sort kunne her straffe hvids undladessynd b2-b3 som forberedelse til b3-b4 ved at spille a5-a4 for at slå den hvide bonde på b3, eventuelt en passant, når den gik frem. Dermed er hvids bondestorm hindret og springerens støttepunkt c5 sikret. Men Henning Møllers angrebsiver fornægter sig ikke – sejr eller dø!

15: b4, Sa6

Konsekvent og logisk. Springerens må ikke spærre for dronningeløberen (KVA: ved at gå til d7), og slag på b4 samt afbytning på a1 vil bl.a. frigøre feltet f1 til en let hvid dækningsofficer. KVA: Kloge ord af Alfred Christensen, som derfor burde have forsynet trækket med et udråbstegn. Det er jo netop sådanne kloge strategiske træk, der danner grundlaget for et ofte langt senere succesfuldt angreb!

16: c5 Også Hvid kan spille skarpt! Han tilbyder med rette en bonde, thi efter 16... axb4 17. axb4 Sxb4 18. Db3 må Sort (eventuelt efter tårnafbytning) tilbage til a6, og c5-c6 vil underminere dronningfløj.

16: ..., g4!, 17: Dd1 Hvid bliver nervøs og går i dækning, men der måtte fortsættes hårdt, og det mest aktive var vel 17. Sc4.

17: ..., Dg5, 18: De1, Lf6 Der gøres plads til tårnet, og løberen mobiliseres (KVA: og Lf2-h4 hindres!).

19: Sb5, Tf7, 20: cxd6, cxd6, 21: Sc4, Tg7 Det begynder at knage i den hvide kongestilling. At Sorts dronningefløj er sønderbrudt er jo ikke livsfarligt. Hvid har næppe noget reelt forsvar og bestemmer sig til at give en løber i sonepris, men

22: Tc1, g3, 23: hxg3, fxg3, 24: Lxg3 Viger løberen, vinder Sort straks med 24... Dh4 osv.

Stillingen efter hvids 24. træk

24: ..., h4!! Kronen på Sorts smukke angrebsføring og straks afgørende. Derimod ville en dronningafbytning på g3 trods løbertabet ikke være så helt galt for Hvid på grund af Sorts elendige dronningefløj.

25: Ld3, hxg3, 26: De3, Dh4, 27: Tfd1, Lg5!, 28: Opgivet.

Den hvide dronning må blive på diagonalen for på g1 at kunne dække den sorte dronnings indbrud og matangreb, men spiller Hvid nu 28. Db6, så 28... Dh2+ 29. Kf1 Sc5! og hendes majestæt er lukket ude! (*I problemskak siger man, at musefælden klapper med trækket Sa6-c5 – og smukt er det i øvrigt, at springeren, der så ydmygt trak sig tilbage fra morskaben, afgør spillet*). Jeg er helt enig i Alfred Christensens afsluttende bemærkning: "Henning Møller fortjener fuldt ud præmiebelønningen for denne præstation."

0 – 1.

Vidste du at:

- [David Bronstein](#), som også var skak skribent skrev efter [zoneturneringen](#), at [Leningrad](#) må hjælpe Korchnoi gennem krisen
- Viktor tog [kritikken](#) til sig og droppede cigaretter og spiritus
- han tog ophold på et [sanatorium](#) i [Sotji](#) ved [Sortehavet](#), samt fik lagt tilværelsen i faste rammer og studerede [åbningsteori](#)
- han vandt han [Leningradmesterskabet](#) med 17 point af 19, blot et par måneder efter

Parti nr. 5

I samme turnering præsterede Henning Møller måske noget endnu større, nemlig et højst originalt bondeoffer i Caro-Kann – et offer som jeg ikke har kunnet finde i de to bøger, jeg har om åbningen, selv om de udkom en snes år efter partiet blev spillet.

Atter giver jeg ordet til Alfred Christensen, men jeg tillader mig *i kursiv* at komme nærmere ind på Møllers teoretiske nyhed. Modstanderen, Arne Høgedal, vandt siden forbundsmesterskabet i både 1966 og 1969.

Caro-Kann

DASF's påskestævne i Skive 1963, 14. april, mesterklassen (forbundsmesterskabet)

Hvid: *Henning Møller, Brønshøj A. S.*

Sort: *Arne Høgedal, A. S. Vesterbro*

1: e4, c6, 2: d4, d5, 3: Sc3, dxe4, 4: Sxe4, Lf5, 5: Sg3, Lg6, 6: Lc4

Opbygningen med løberen på c4 og dronningen på e2 er solid, men ikke så almindelig som 6. h4 h6 (ikke 6... h5 for manøvre Sg1-h3-f4 osv.) 7. Sf3 Sd7 8. Ld3 osv.

6: ..., e6, 7: h4, h6, 8: Sf3 KVA: Dette meget naturlige udviklingstræk findes hverken hos Konstantinopolski og Weiz: Caro-Kann Verteidigung, 1982, eller i Moderne Eröffnungstheorie, bd. 14 (Suetin), 1983, idet begge bøger nøjes med at analysere 8. S1e2 og 8. Sh3 med den hensigt, at springeren skal videre til f4 og trykke på e6 og g6. Se dog næste note!

8: ..., Sd7, 9: De2, Dc7 KVA: Samme stilling – uden h2-h4 og h7-h6 – opstod i partiet Cholmow – Kasparow, 1978, hvor hvid spillede det ordinære 9. 0-0, hvorpå der videre skete 9... 0-0-0?! 10. c3 (mere energisk er 10. Lb3 med idéen c2-c4 og d4-d5; på 10... c5 ville hvid få initiativet efter 11. Le3 Sgf6 12. Tad1 Sg4 13. Lg5!) 10... Sgf6 11. Te1 Le7 12. a4! Sd5 13. a5 a6 14. Ld2 The8 15. b4 f6 16. Ld3! Lf8 17. Lxg6 hxg6 18. Sh4 g5 19. Sg6 Ld6 20.

Dg4 med hvidt tryk på sorts stilling. Møllers næste træk er dog mere energisk end Cholmows korte rokade, og det vinder en linje for en bonde – hvis sort ellers bider på krogen! Herefter lader jeg (stort set) en undrende A. C. være ene om at føre ordet.

10: Ld2!? Er dette en fejl eller et offer? Man kan vist roligt regne med, at Hvid har set "ofret" på c2, og at han mener, den åbne c-linje vil give erstatning nok.

10: ..., Lxc2?!, 11: Tc1, Lh7

Stillingen efter sorts 11. træk

12: d5! Jo, det var et offer, for dette fremstød får det til at knage i den sorte stilling.

12: ..., cxd5, 13: Lxd5, Db6, 14: 0-0, Sgf6, 15: Lb3, Lc5 Det ser ud som om Sort er over det værste, men endnu er der fare i c-linjen, som ikke kan fravristes Hvid.

16: Tc4, 0-0, 17: Tfc1, Dd6 For at kunne dække c5 med b-bonden.

18: Le3, b6, 19: Td1

Hvid tager midlertidig den anden åbne linje for at tvinge Sort tilbage og for at afbytte de hvidflettede løbere, så også dronningen kan komme til c-linjen.

19: ... , De7, 20: Lxc5, Sxc5, 21: Lc2, Lxc2, 22: Dxc2, Tfd8, 23: Te1, Td5, 24: Sf5, Db7 Her var 24. Dd8 mere præcist for at holde d-linjen.

25: Se3, Td6, 26: Td1, Tad8, 27: Txd6, Txd6, 28: b4, Scd7, 29: Tc7, Da6 Bedre var 29... De4, der dog giver små kampchancer, selv om det hvide tårn huserer i 7. række.

30: Tc8+, Sf8, 31: Se5, S6d7

Koster materiale, men noget måtte der gøres mod truslen 32. Dc7 med tryk på f7.

32: Dc7, Dxc8 Desperation! Men tårn og springer for dronning går vel an!?

33: Dxc8, Sxe5, 34: Dc7!, Opgivet. *KVA: Med den direkte trussel på tårnet og den indirekte trussel på Se5 vinder hvid springeren tilbage, og så har sort kun tårn og bonde for dronningen. Henning Møllers 10. Ld2!/? havde åbenbart endnu ikke vakt teoretikernes interesse tyve år efter, han spillede det, men burde måske gøre det nu – tres år efter!*

1 – 0.

Vidste du at:

- han vandt [nytårsturneringen](#) i [Hastings 1955/56](#) på deling med [Friðrik Ólafsson](#)
- han bliver nummer 4 i [Sovjetmesterskabet](#) i [1956](#)

Parti nr. 6

Det sidste parti i den seks blomster store buket er fra den turnering, hvor Henning Møller vandt forbundsmesterskabet.

Jeg viser det, selv om Møllers tørre tæsk her bliver tildelt min senere ganske særligt gode skakven *Eigil Johansen*, der i 1970 som formand for Dansk Arbejder Skak Forbund måtte lukke dette – tiden var løbet fra det. Heldigvis foregik lukningen på

den måde, at forbundets få resterende klubber blev indlemmet i Dansk Skak Union i et gensidigt sympatisk samarbejde mellem Johansen og unionens daværende formand, en vis Ole Schøller Larsen.

Eigil Johansen var et af forbundets stærkeste spillere, og han bevarede det meste af sin ungdoms styrke til højt op i årene, hvilket han blandt andet beviste ved at vinde DM for veteraner.

Kongeindisk

DASF's påskestævne i København 1964, 26. marts, mesterklassen (forbundsmesterskabet)

Hvid: *Eigil Johansen, A.S. 1904*

Sort: *Henning Møller, Brønshøj A.S.*

1: d4, Sf6, 2: c4, g6, 3: Sc3, Lg7, 4: e4, d6, 5: Le2, 0-0, 6: h4 Dette energiske fremstød passer bedre efter opstillingen Ld3, Sge2 og f2-f3.

6: ..., c5 Dette modstød, der åbner for dronningen, udnytter Lg7 bedre, end e7-e5 ville gøre.

7: d5, e6, 8: dxe6 Denne afbytning beforder Sorts officersspil. Skarpere – og en logisk følge af det 6. træk – var 8. h5.

8: ..., Lxe6, 9: Lf4 Presset mod efternøleren på d6 var vel grunden til afbytningen på e6, men Sorts svar omstøder Hvids planer.

9: ..., Da5!, 10: Kf1?!? Sort truede slag på e4 med tredobbelt angreb på c3. Hvid kan ikke bevæge sig til tilbagetoget 10. Ld2, som havde været det bedste.

10: ..., Td8, 11: a3, Sc6, 12: Sf3, Sd4!

Sorts udvikling er afsluttet med et harmonisk officerssammenspil, mens kongens placering på f1 i nogen grad hæmmer de øvrige hvide officerers bevægelsesfrihed. Teksttrækket er et i Kongeindisk tematisk bondeoffer, hvis modtagelse, 13. Sxd4 cxd4 14. Dxd4? straffes med 14... Sd5! og med truslen på dronningen ramler det hvide korthus.

13: Sxd4, cxd4, 14: b4, Db6, 15: Sd5 Men ikke 15. Sa4? Dc6! med trussel på både a4, c4 og e4.

15: ..., Lxd5, 16: exd5, Se4, 17: Ld3, Te8, 18: h5 Får Hvid nu endelig gang i sit for tolv træk siden påbegyndte fløjangreb? Nej, for slaget om centrum er tabt! Og 18. f3 i stedet for teksttrækket ville svække de sorte felter i hvids kongestilling.

18: ..., a5, 19: hxg6, hxg6, 20: b5, Sc5, 21: Df3, Dd8 Efter at dronningefløjten er lukket, søger dronningen over mod den anden fløj og centrum, hvor det afgørende slag skal slås.

22: Lh6, Df6!, 23: Dg3 Hvid undviger dronningafbytning, da springerens stærke stilling på c5, besiddelsen af den åbne e-linje og den dynamiske fribonde på d4 synes at sikre Sort et let vundet slutspil.

23: ..., Lxh6!, 24: Txx6

Stillingen efter hvids 24. træk

24: ..., Te3! Hvid udnytter bindingen af bonden på f2 til en dobbelttrussel mod Ld3 & Dg3. Hvid kunne godt opgive nu – han har kun desperationen tilbage.

25: Lxg6, Txx3, 26: Lh7+, Kg7, 27: Txf6, Tc3! Tårnet søger (endda med en trussel mod c4) i sikkerhed, da det ikke har nogen hast med at slå en af de to truede hvide officerer.

28: Tf4, Kxh7, 29: Ke2?! Mere naturligt var 29. Txd4, men kan man kritisere et træk, når en opgivelse i stedet for var på sin plads?

29: ..., Te8+, 30: Opgivet.

Centrum vandt over fløjen!

1 – 0.

Væk er mangen en gammel skakmester, men man kan til evig tid nyde og lære af juvelerne fra deres efterladte skattekasse!

Vidste du at:

- Viktor blev udnævnt til [GM](#) i [1956](#)
- i [1959](#) vandt han en turnering i [Krakov, Polen](#)
- [1960](#) blev året, hvor han vandt det første [Sovjetmesterskab](#). Blandt de materiale gode var en større lejlighed til ham og familien (konen Bella og deres næsten nyfødte søn Igor)
- i [1962](#) vandt Viktor sit andet [Sovjetmesterskab](#), samt i [1964/65 \(nytår\)](#) samt i [1970](#)
- året [1976](#) blev året, hvor han deltog i [IBM-turneringen](#) i [Amsterdam](#), som han vandt på deling med briterne [Anthony Miles](#). Efterfølgende gik han ind på en hollandsk politistation og bad om [asyl](#). Han fik det dog ikke, men søgte i [Schweiz](#), som han fik i [1978](#)
- familien måtte blive i [Sovjetunionen](#)
- han var med i 10 [kandidatturneringer](#) i perioden fra [1962](#) - [1991](#)
- han har spillet 211 [OL](#) partier ([1960](#) - [2008](#)): 93 vundet, 96 remis og 22 tab,
- han vandt 6 OL-guld medaljer for hold og 4 individuel OL-guld, samt 3 bronze OL-medaljer
- i [2006](#) vandt han [senior VM](#) i en alder af 75, som den hidtil ældste
- i [januar 2007](#) var han stadig på FIDE's top 100 rangliste
- i [2009](#) vandt Viktor [det schweiziske mesterskab](#) i en alder af 78 år
- Viktor døde den 6. juni [2016](#) i en alder af 85 år

Program frem til sommeren 2021

Vi må desværre erkende at vi ikke kunne lukke op igen i starten af marts. Desværre er situationen så uoverskuelig, at bestyrelsen ikke har lagt et program frem til sommeren. Hvis det skulle vise sig, at vi alligevel får lov til at åbne uden brug af Corona Pas, så kan det være vi åbner med kort varsel. Alternativt satser vi på at åbne igen til august.

Dato	Uge	Aktivitet
April - juni		Formentligt lukket
Juli		Sommerferie lukket
4. aug	31	Må vi åbne????

Løsning på forsideopgaven

24: Lxc5 og sort opgav

Alternativt til kapitulationen kunne sort blive sat mat:

24: Lxc5, Lxe5, 25: Ld6+

eller

24: Lxc5, bxc5, 25: Tcxc5+, Lxc5, 26: Txc5+, Kb8, 27: Df3, 1-0

Løsning på opgaverne i Firlingen "Rundt på gulvet" (ved Kaare Vissing Andersen)

- A. 1: La3! Truer 2: Lxd6#. 1: ..., d3 2: Lb2#. En såkaldt switchback (tysk: Rückkehr), hvor en officer vender tilbage til det felt, den kom fra. Så klart den bedste af opgaverne
- B. 1: Lc5! efterfulgt af 2: Dxd4#
- C. 1: Le6! efterfulgt af 2: Dxd5#. Er ikke væsentligt forskellig fra opgave B, hvilket er en svaghed i den samlede komposition
- D. 1: Lf8! efterfulgt af 2: Txd6#

Opgavernes legalitet, det vil sige, at de angivne stillinger teoretisk set kan være opstået fra skakspillets begyndelsesstilling, er sikret ved, at de mindst syv slag, der må være foretaget af de sorte bønder, har været mulig, da hvid endda har fået slået ikke bare syv, men otte brikker.

Redaktion

Hvis du har nogen partier, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).

Tak til Kaare Vissing Andersen for indsendelse af spændende artikler og opgaver, samt til Anfinn Niclasen, for indsendelse af ungdoms foto af Ole.